

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

"Danica" izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl. ako sadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVIII.

V Ljubljani, 6. listopada 1885.

List 45.

Dodatek k Furmaoherjevim premišljevanjem.

2. Razne molitve.

(Dalje.)

2. Večerna molitev.

Namen.

Zdaj hočem večerno molitev opraviti iz tega namena, da Boga kot svojega Najvišjega Gospoda počastim, ga za vse danes prejete dobrote zahvalim, za odpuščanje danes storjenih grehov in za pomoč prosim, da me čez noč vsega hudega na duši in na telesu milostno obvaruje.

a) K Bogu Očetu.

V. Večerna molitev naj se k Tebi vzdiguje, o Gospod!

Od. In Tvoje usmiljenje naj nad nas pride!

Molimo.

O nebeški Oče, zavoljo življenja in smerti Tvojega Sina in po Tvojem neskončnem usmiljenju Te prosim, dodeli mi, da v dobrem stanovitnem ostanem in poslednjič v Tvoji milosti umerjem. Amen.

b) K Bogu Sinu.

O dobri Jezus, zavoljo ljubezni Tvojega večnega Očeta in zavoljo Tvojih poslednjih besed na križi, s katerimi si svojo dušo nebeškemu Očetu izročil, Te prosim, sprejmi mojo dušo na konci mojega življenja. Amen.

c) K Bogu sv. Duhu.

O Bog sv. Duh, usmili se me, in s svojim sv. navdihovanjem me zdaj in vselej, posebno pa o smertni uri tolaži in podpiraj. Amen.

d) K sv. Trojici.

Svet, svet, svet si Ti, o Gospod vojskinih trum, vesoljna zemlja je polna Tvoje hvale.

Svet, svet, svet, o Gospod Sabaoth; češen bodi, ki pride v imenu Gospodovem: Hosana na višavi!

Svet, svet, svet, o Gospod! Sveti Močni, Sveti Nemerjoči, usmili se me!

Molimo:

Presveta Trojica, en sam Bog, usmili se me zdaj in o moji smertni uri. Amen.

Zahvala.

O najdobrotljivši Bog! Kako brezštevne so Tvoje dobrote, s katerimi si me obsipal do zdaj, posebno pa še današnji dan na duši in na telesu. Ko me ni bilo, si me varoval; ko bi imel zavoljo izvirnega greha pogubljen biti, si me odrešil; ko sem sam grešil, si me počakal, ko sem zašel, si me nazaj poklical; ko sem se spokorno vernil, si me milostno sprejel; ko sem omahoval, si me poterdil; in ko sem se kesal, ter pokoro delal si mi vse odpustil! In zopet danes si me k svoji mizi povabil, s svojim Reš. Telesom, s svojo sv. Rešnjo Kervijo si me poživljal. Kako se Ti morem za to neizrečeno dobroto vredno zahvaliti? Tebi bodi hvala tudi za vse zveličanske nauke, katere sem danes slišal in bral; za vse lepe zglede, katere sem videl; za vse navdihovanja, katere sem v srcu čutil! Tebi bodi hvala za pomoč v skušnjavah, da sem jih premagal, za stanovitnost, da nisem v greh privolil. — Kar sem danes dobrega storil, je Tvoje; sej brez Tvoje milosti bi ne bil mogel nič zaslužnega storiti, Tebi bodi toraj vsa čast in hvala! — Zahvalim se Ti pa tudi za vse telesne dobrote. O koliko je bilo danes ljudi po celem svetu žalostnih, stiskanih, bolnih in umirajočih; jest pa sem se zdravega in veselega počutil. O koliko ljudi po celem svetu je danes marsiktero pomanjkanje terpelo, koliko je bilo lačnih in žejnih, jest pa sem vsega potrebnega imel zadosti. — Kako se Ti morem, o Bog, za vse to vredno zahvaliti? Vse, kar bi v zahvalo rekel, bi bilo premalo in preslabo; toraj Ti darujem v zahvalo za danes prejete dobrote neskončno zaslužnje Jezusa Kristusa, Tvojega ljubelega Sina, zaslužnje Device Marije in vseh svetnikov; pa tudi vse zahvale pobožnih kristjanov po vsem svetu. Amen.

(Dalje prihod.)

Loretanske ovetlice rajске Kraljice.

(Dalja.)

Posoda vse svetosti,
Poglej na nas v slabosti,
Nedolžnosti isprosi cvét
Za vse koršanski svét.

Skrivnostna roža blaga!
Boga neskončno draga,
Najlepši v vertu rajskem kras;
Prosi Boga za nas!

Napada nas skušnjava,
Si močna nam terdnjava,
Ti turen kralja Davida,
Prosi za nas Boga!

Marija dragoceni
Turen alonkosteni,
Pri Bogu bodi varstvo vsem,
Prehudo skušaním.

Marija, hiša zlata!
Vseh milost si bogata,
Bliščeta si ko solnčni žar,
Prosi za nas vsikdar!

Skrinja mira in sprave!
Pri tronu večne slave,
Za brate prosí ločene,
Razkolce zmotene.

Iz reve tu človeške,
Si vrata ti nebeške,
O sprosi trudnim potnikom,
Pri Bogu večni dom!

O zgodnja ti Danica!
Premila nam vodnica,
Obrčaj kviško naš ozir,
Nam sprosi svetí mir.

Marija bolnim zdravje!
Nebeško zmagozlavje
Terpinom sprosi, ki časté
Presveto ti Sercé.

O pribežaljšé grešnih!
Vaim sprosi lučíc rešnih,
Ki grehov sponé nosimo,
Te mило prosimo!

Tolažnica otožnih!
Pobitih serc nadložnih,
Pri Bogu Tvoje jim prošnje,
Naj brišejo solzé.

Pomoč Ti vseh zemljanov,
Se zlasti pa kristjanov,
Za sveto Cerkev, papeža,
Poprosi Jezusa.

Ti angeljev Kraljica,
Njih sladka Vladarica!
O sprosi tudi nam kodaj,
Za duše svetí raj.

Kraljica Ti očakov!
Izvoljenih pervakov,

Žar svitli ljudstva Božjega,
Prosi za nas Boga!

Kraljica Ti prerokov!
Božjih lastnost svedokov,
Med njih častiti sveti zbor,
Nam sprosi priti gor.

Apostoljnov Kraljica!
V poslanji sovetnica,
Svetuj nam, prosí tud za nas,
Pri Bogu vsaki čas.

Kraljica Ti mučencev!
Terpljenja slavnih vencev,
Najlepši Tebe tam časti,
Za nas naj govori.

Kraljica spoznovalcev!
Vseh verskih spričevalcev;
Naj tudi mi jo pričamo,
Se ž njo zveličamo.

Devic Kraljica! krasni
Devic zbor miloglasni
Tam venčan poje Jagnjetu,
Še nas izroči Mu.

Kraljica vseh svetnikov,
Vseh angeljskih verstnikov!
Pri ljubem Sinu se spomnuj,
Mu v Serce nas daruj.

Kraljica čista, sveta,
Brez madeža spočeta!
Si prosta zlá izvirnega,
Prosi za nas Boga!

O sprejmi v večí slavo,
Ta venček si na glavo,
Kraljica venca rožnega,
Dar ljudstva vernega!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Cecilijansko društvo je imelo 22. vinotoka šesti svoj občni zbor, pri katerem se je sošlo 50—60 udov in udeležili so se ga tudi njegov visoki zavetnik premilostni gospod knez in škof dr. Jakob Misija, ki so zbor počastili z naslednjim govorom:

Nisem imel sicer namena pri tem zboru kaj govoriti, vendar mi je prijetna dolžnost, se Vam zahvaliti, da ste se tega zborovanja vdeležili. Po mojem menenji je „Cecilijino društvo“ zelo važna, koristna, da potrebna naprava. Vesel sem bil, ko sem slišal, da je ta družba v Ljubljanski škofiji vstanovljena; želim le, da bi bila še veliko bolj razširjena. Naj bi bila zares ne samo za Ljubljansko mesto, kakor je pred neki govornik dobro omenil, ampak za celo škofijo! Tudi danes, dasi Vas je veliko došlo, naj bi se jih bilo še mnogo mnogo vdeležilo; veliko lepega bi bili čuli in večo navdušenje za sveto stvar si pridobili.

Služba Božja naj se lepo, kolikor mogoče slovesno verši. Zato se zidajo velika poslopja, umetno stavljenе cerkve, omišljajo dragocena oblačila in kolikor večja je

v era, kolikor bolj so navdušeni verniki za Božjo službo, toliko več tudi darujejo, da se vsega potrebnega lahko omisli. Čudil sem se pa, kolikor mi je bila prilika dana obiskovati različne kraje in navzočemu biti pri slovesni službi Božji, ko sem videl, koliko naše pobožno ljudstvo vse stori za olepšavo cerkve, koliko daruje, prostovoljno daruje, da se po okolščinah primerno slovesno verši sv. dejanje; pa se potem nekaj pozabi, zanemarija se namreč lepa cerkvena glasba. Hiša Božja, če tudi lepa cerkev, je mrtva reč; tudi krasna oblačila enako ne storé toliko k pravi službi Božji. Nemški pregovor pravi: „Das Kleid macht noch nicht den Mann.“ Tedaj vsa cerkvena naprava mora moč imeti tudi človeka giniti, notranja pobožna čutila buditi. Vprašam Vas pa, kje imamo več prilike svoje čute izraziti, kakor ravno pri molitvi in petji? In zato se ravno čudim, da pri tolikih stroških, ki se ravno za Božjo službo darujejo, se ravno petju tako malo prostora odkaže; čudim se, da so ljudje ravno za cerkveno petje tako indiferentni. Zato je moja serčna želja, da bi si to društvo več podpornikov pridobilo, ki bi za to lepo cerkveno napravo gmotno in duševno delovali. Posebno duhovni naj bi se cerkvenega petja pridno vdeleževali in kolikor jim mogoče tudi sami nadzorovali. Če je duhovnu dolžnost skrbeti, da se v cerkvi vse v cerkvenem duhu verši, gotovo tudi k temu spada cerkvena glasba. Cerkev gleda na to, kaj naj se vse v cerkvi uči, moli, pridiguje; a tudi, kako naj se poje. Znano je pa, da petje v cerkvi mora biti drugačno, kot petje zunaj cerkve. Velikrat se pa ta razloček pogreša.

Ugovarja se večkrat, da Cecilijanci hočejo iztirati ljudsko petje iz cerkve. No v Ljubljanski škofiji se tega ni bati, ker ljudskega, t. j. skupnega petja ni, k večjemu pri „Sveto“ ali pri kakih litanijah. Po drugih škofijah je skupno petje pri Božji službi bolj v navadi. Želeti bi bilo tudi pri nas več vdeleževanja navzočih vernikov pri petji, da je le v gotovih mejah. Zato je tudi Cecilijancem dolžnost lepe pesni med ljudstvo razširjevati, pa gotovo ne taci, katere Cerkev prepoveduje. Cerkev pa zaukazuje le pri peti sv. maši, da se petje na koru vjema z mašnikovim pred altarjem. Koliko je pa pri nas petih sv. maš? Le velike praznike. Tedaj ogromna večina nedelj, celo nekateri prazniki ostanejo za petje v domačem jeziku, gotovo prilike dovolj, da se jezik slovenski tudi v tem obziru lika. Mašnik in pevci naj se pa pri slovesni sv. maši združita tudi v tem pomenu je cerkev katoliška in ne kakor Nemec pravi: „Nationalkirche“.

Da se pa cerkveno petje dobro ohrani, potreba je znanje koral. Duh cerkveni, lepota pesni sploh, skrita sta v koralu. Lepoto koral vedeli so ceniti strokovnjaki, možje, katerim se klanjamo kot korifejem tudi posvetne glasbe. Saj znan je izrek Mozartov: da on dá svojo slavo kot muzik, da bi on le eno samo prefacio zložil. To nam kaže tudi zgodovina, ker tisti narodi so veliko bolj napredovali tudi v posvetni glasbi, ki so prvi sprejeli koral. Nekaterim sicer ne dopade še dandanes; imenujejo ga „der aschgraue Choral“, a le tisti, ki v glasbi niso kaj daleč dospel.

Ena pglavitnih napak pri tem petji pa je, če hoče kdo koralni melodiji sekundirati (terco nižji peti). Ako hoče kdo koral pravilno harmonizirati, treba mu je veliko učenja, poznanja starih tonov in precej spretnosti v harmoniji, da ga bo čveteroglasno postavil, in sedaj hoče kdo kar prima vista drugi glas pridjati.

Posebno bi gospodom gorko priporočal, naj gledajo, da pri pevcih vlada pravi cerkveni duh. Ne pojejo pevci v cerkvi zato, da bi se ukazovali in jih ljudje hvalili, ampak vse naj se godi v božjo čast.

Za lepi red in pravo obnašo med pevci skrbeti je gotovo dolžnost duhovnika, kakor tudi organista. Kako bodo pevci lepo in ganljivo peli, če vsako pavzo porabijo v glasno govorjenje, v raznotere opaske, da celo med povzdigovanjem še ne pridejo k miru. Tudi ni lepo, če precej, ko se odpeli, deró iz cerkve, kakor da bi gorelo za njimi. Tudi za nje enako dolgo terpi sv. maša, kot za druge vernike.

Iz Ljubljane. (Prošnja.) Katoliška družba rokodelskih pomočnikov v Ljubljani želi si ustanoviti svoj lastni dom, kakor ga imajo njene sestrice po drugih mestih, tudi v dokaj neznatnih kakor je Ljubljana. Ta želja ni nova, marveč že toliko stara, kakor družba sama; a le na dan si nismo prav upali ž njo, čeravno nam je od leta do leta bolj silila na svitlo.

Družba je sicer jako varčevala pri milodarih, ki jih je v 30. letih svojega obstanka od raznih podpornikov sprejemala in že si je tudi prostor nakupila za zidanje družbinske hiše; a zidanja si še ne upa pričeti, ako ne dobi zdatniše podpore. Ker pa bi bilo vsako odlašanje te pridobitve, kakor do zdaj, še bolj v prihodnosti silno škodljivo družbinim koristim in potrebam, obrnemo se do vsih dobrotnikov in velikodušnih pospešiteljev blagodejnih naprav, naj nam pristopijo na pomoč. Dobro sicer vemo, da kjer koli je promoenje v radodarnih rokah, nikjer se ne manjka prosilcev; vendar nam ravno ta velika radodarnost, ki je med nami v zadnjih časih toliko koristnih naprav sklicala v življenje, daje pogum, da se še mi derznemo zaupno obrniti se do vsih blagočutnih src, naj se po svoji moči in dobri volji usmilijo tudi katoliške družbe rokodelskih pomočnikov!

Naj bodo naši dobrotniki prepričani, da dar, ki ga tej družbi naklonijo, je gotovo dobro obrnjen, kajti ni ga opravi, ki bi bilo za sedanji čas toliko potrebno, kakor mladim rokodelcem pomoči, da ostanejo verli katoliški poštenjaki. In ravno, ker čas zdaj stavi vestranske večje tirjatve, naši tako kervavo potrebni družbi pa velikanske zapreke in težave, bi družba — pri najboljši volji sodeležnikov — ne mogla kaj časa uspešno delovati, ako si ne pridobi lastnega primernega domovanja. Ker ta družba ni lokalne pomembe in koristi, ampak z veseljem sprejemlje poštene rokodelce od vsih strani, — od koder koli si pridejo v Ljubljano dela iskati — serčno želimo, da bi tudi glas naše zaupljive prošnje daleč na okrog segal in vgodno odmeval.

Darovi naj se blagovolijo pošiljati kateremu izmed tu podpisanih.

V Ljubljani, dne 26. oktobra 1885.

Katoliške družbe rokodelskih pomočnikov

načelnik:	načeln. namestnik:
Janez Gnjevda,	Anton Kršič,
katehet dveh mestnih deških šol.	katehet nunske dekl. šole.

Družbeni varuhi (v imenu vsih gg. varuhov):

Jožef Gerber,	J. N. Horak,
hišni posestnik in knjigovez.	hišni posestnik in rokovičar.

Mihael Pakč,

hišni posestnik in trgovec z leseno robo.

Iz Ljubljane. (Čertice o stoletnici mestne fare pri sv. Jakopu.) Kolikor (zdaj) vemo iz zgodovinskih zapisnikov, ne more se natanko določiti, kdaj je bila na tem kraju zidana cerkev sv. Jakopa. Poročila segajo blizo 500 let nazaj v preteklost. Kot zanesljivo nam pripoveduje Valvazor (VIII. B. str. 703... pa XI. 689...), da je bil pri tej cerkvi cesarski špital, in l. 1494 so cerkev in samostan prejeli redovniki Avgušinci, ki so se v turških bojih morali iz svojega po-

rušnega samostana pred špitalskimi vrati izseliti. Per-
votna cerkev je bila majhna, zato je l. 1513 škof Krištof
Ravbar za novo postavil temeljni kamen. Dobrih 100
let so jo imeli Avguštinovci v lasti.

L. 1596 pa so jo dobili oo. Jezuitje, ktere je bil
poklical tedanji nadvojvoda in pozneji cesar Ferdinand
II na Kranjsko, da bi posebno nasproti delovali krivi
veri Lutrovi, ki je bila tudi na Kranjskem in v Ljub-
ljani napravila veliko zmešnjav. A ker je bila tedanja
cerkev premajhna in pretemna, sklenili so popolnoma
novo zidati. Slavni škof Tomaž Hren (šentjakijski ro-
jak iz Hrenove ulice) blagoslovi temeljni kamen l. 1613
dne 1. maja, in čez dobri dve leti 1615 jo posveti z ve-
likimi slovesnostmi med vdeleževanjem celega mesta. K
zidanju so deželni stanovi pripomogli v začetku koj z
2000 gld. in še pozneje z odpustom davkov oo. jezuitom.

K tej cerkvi se je prizidala l. 1669 frančiškova
kapela po obljubi deželnih stanov v zahvalo za odver-
nenje kuge, ki je v tistih letih ljudi zelo pobirala. 5500
gld. so v to sverho darovali deželni stanovi. Dne 3. avg.
1670 je bila posvečena po knezoškofu grofu Jožefu Ra-
battu. L. 1709 so ji dobrotniki darovali prelep mar-
mornasti altar.

Oo. jezuitje so tedaj oskerbovali tu vso službo
Božjo, pa vodili tudi vse katoliške šole. Zraven cerkve
proti Virantu je bil njih kolegij, v bližnjih hišah so
imeli svoje vzgojevališča (seminare) in v sedanji reduti
pa gimnazij sozidan 1657. In res se je po prizadevanji
škofa Hrena, po marljivem pastirovanji oo. jezuitov in
drugih duhovnov, po dobrem šolanji v pravem kerščan-
skem duhu lutrovstvo zgubljevalo, meščani so se zopet
vernili v naročje edinozveličavne matere Cerkev in ve-
čina odpadencev po deželi se je odpovedala krivi veri.

Šentjakijski oddelek mesta so večkrat obiskale
razne velike nesreče, potresi, kužne bolezni in požari.
Tako je razsajal 19. sept. 1660 strašen požar v se-
danji Florijanski ulici, ki je veliko hiš upepelil, pa je
bila nevarnost še toliko večja, ker se je bilo bati za
smodnišnico na Gradu, na katero so že padali ognjeni
žarki, in bi bilo, da se vname, veliko mesta pokonča-
nega.

V tej največji sili so se ljudje zaobljubili patronu
zoper ogenj, sv. Florijanu, sozidati cerkvico, kar se je
po dovoljenji tedanjega škofa Jož. gr. Rabatta in mest-
nega magistrata tidi zveršilo, in cerkev sv. Florijana
stoji še dandanes.

Dne 31. julija 1767 krog polnoči je nastal velik
oganj, ki je v Hrenovih in Rožnih ulicah krog 60 hiš
upepelil. In kmalo potem, 9. sept., je zopet krog jezui-
tovskih hiš razsajal ogenj, ter pokončal 72 hiš.

Kako so naši spredniki častili B. D. M. brez ma-
deža spočeto, so spričali po spominku, ki so ga posta-
vili na tergu ravno nasproti velikim vratom te cerkve.
Že l. 1664 so deželni stanovi sklenili na priporočbo ce-
sarja Leopolda, da se bo obhajal praznik brezmadež-
nega Spočetja B. M. D. za vse čase naprej. in v pove-
ličanje tega prepričanja hočejo postaviti tudi Marijin
spominek. Valvazor je naredil zanj obris in kip Ma-
rijin je vlil zvonar Krištof Schlags v svoji livarni pred
Karlovskimi vrati. L. 1682 je bilo Marijino znamenje
zgotovljeno.

Ker je bil proti koncu 17. stoletja potres cerkev
zelo poškodovan, so jo oo. jezuitje lepo prenovili in po-
pravili l. 1701 v tej obliki, kakoršna je še dandanes, to
nam poterjuje tudi napis nad velikimi vrati: Magno
Deo et sancto laCobo. To se je zgodilo za rektorja o.
Rudolfa pl. Löwenberg-a.

Oo. jezuitje so s pomočjo mnogih dobrotnikov cer-
kev polagoma zalžali in z altarji oskerbljevali. Sedanji

marmornati altari, ki jih po pravici občudujemo kot
mojstersko delo, so vsi iz 18. stoletja (večina od 1710
do 1730). Veliki altar je narejen l. 1732 po slavnem
umetniku Francu Robba-tu za 3520 gold. tedanje ve-
ljave.

Ali krivi duh, ki se je takrat širil po Evropi, po-
sebnost iz Francoskega, tudi v Avstriji ni ostal brez vpliva
Brezverci so se najbolj zaganjali v red oo. Jezuitov, ker
so bili oni največja zaslomba kat. vere in državljani-
skega reda. Nesrečne politiške razmere so nanesle tako,
da je papež Klemen XIV z bulo 21. julija 1773 razpu-
stil red oo. jezuitov. Tudi v Avstriji so bili jezuitje
razpuščeni. Tako so morali tudi oo. ljubljanskega ko-
legija zapustiti to cerkev, kjer so blagonsno
delovali 177 let.

Leto potem 28. junija 1774, zadene to cerkev ve-
lika nesreča. Popoldan pred sv. Petra praznikom na-
stane grozen požar, ki upepeli v Krakovem 51 in krog
sv. Jakoba 58 hiš. Poprejšnji kolegij in cerkev z obema
zvonikoma pogori. zvonovi se stopé v pekočem plamenu.
Tako ostanejo gole stene cerkvene kot žalostna poder-
tija skoro leto in dan in še le po dreganji tedanjega
deželnega glavarja Jož. grofa Auersperga dobé streho
za silo.

Prelepe presne slikarije, s katerimi je bila prej vsa
ozalšana cerkev, so bile po dimu tako zakajene in po-
škodovane, da jih ni bilo moči popraviti. (Mittheilg. 58.
p. 69.) Zato je bila vsa le pobeljena, edino freska pri
velikem altari se je popravila in ostala.

Za oskerbovanje te cerkve sta bila izvoljena dva
cerkvena ključarja: Janez Adam Fantom in pa Ignacij
Friedl; duhovno vodstvo je bilo izročeno ex-jezuitu o.
Antonu Wolf-u; tako je postala tu kapelanija (stolne
fare sv. Nikolaja), ktero so 10 let oskerbovali ex-jezuitje.

Tako je bilo pred sto leti. Cerkev sv. Jakopa je
kot samostanska imela zmiraj svoje predprave in redno
službo Božjo; a ta oddelek mesta spadal je ves čas k
stolni fari sv. Nikolaja, kar nazaj segajo spominska po-
ročila. Stolni kanonik in župnik je imel tedaj oblast
čez vse notranje mesto, predmestja pa so spadala dru-
gam. Tako so stolni župniki oskerbovali vedno cerkev
sv. Florijana. (Konec prih.)

Iz Šent-Vida nad Ljubljano. (Osemstolet-
nica.) (Dalje.) V nedeljo 18. oktobra, žegnansko ne-
deljo, dokončala se je častita osemstoletnica na naj-
slavnejši, najbolj vzvišen in najčastitljivejši način, z
redko in mogočno slovesnostjo.

Že par dni poprej spletali so se novi venci, na
več kot 500 metrov dolgosti. Stavili so se novi sla-
voloki, zmed katerih je bil najkrasnejši velikanski sla-
volok, ki je stal blizu Rožmanove hiše. Dvigal se je
v višavo nad 10 metrov, stal je popolnoma pristo,
brez mlajev. Bil je ves z zelenjem obvit in ozaljšan
s premnogim lepotičjem in ovenčan z zastavami cer-
kvenimi, cesarskimi in narodnimi. Na verhu pa je bil
z velikanskih čerk sestavljen kratek, pa veliko po-
menljivi pozdrav: „AVE“. Bila so to res prava slav-
nostna vrata.

Pred vhomom v našo vas, na mestu, ker se stran-
ski pot zavije proti Poljanam, stala je že dovršena
kapelica Lurške Matere Božje; vsa z mlaji in venci
ozaljšana, čakala je trenutka, ko se ima prinesiti, in v
česenje izpostaviti slika Lurške M. B., kar se je imelo
zgoditi v nedeljo zjutraj ob devetih.

Kapelica sama je veliko, v romanskem slogu prav
lično zidano znamenje. Okraski so vtisnjeni iz cinka
in vsi pozlačeni. V altarni mizi je vdolana kamnita
ploša, na kateri je brati zlati napis:

„K časti Lurške Matere Božje, in v slavni spomin

častite osemstoletnice, postavili srenjčanje s Podgore in drugi dobrotniki."

Podoba Lurške Matere Božje je slikana na platno; obdaja jo širok, v ognju pozlačen okvir. Znamenita je, ker je poslednje delo ranjcega slikarja Volf-a. Sicer ni tako lepa, kakor nekatera druga dela imenovanega mojstra, vendar je lično slikana, in spodbuja k pobožnosti.

To sliko in kapelico tedaj blagoslovili so žegnan-sko nedeljo dopoldne, preč. gospod dekan Anton Urbas, na sledeči slovesni način.

Ob devetih podajo so preč. g. dekan z obilno asistenco v cerkveni obleki v prezbitarij farne cerkve, ker je vstrel velicega altarja stala slika Lurške Ma-tere Božje. V pregrnjenem cerkvenem sedežu bili so navzoči tudi blagorodni gospod okrajni glavar Jan. Mahkot.

Ko so preč. g. dekan sliko blagoslovili, vzdignili so štirje mladenči s Podgore sliko, in slovesni spreved razverstil se je iz cerkve proti lurški kapeli, prepe- vaje lavretanske litanije.

Pervi so šli šolarji s svojimi učitelji, za temi kat. društvo rokodelskih pomočnikov, čitalnica, veliko število belo oblečenih deklic z venci in šopki, mla- denči, ki so sliko nosili; cerkveni pevci, duhovščina in sicer nekaj gospodov bogoslovcev, domača dva ča- stita gospoda, prečastita sosednja župnika: g. Tomaž Kajdiž iz Vodice, in g. Janez Novak iz Smlednika. Sled- njič preč. gospod dekan in blagorodni gospod okrajni glavar.

Ko je slovesni spreved, katerega so silne mno- žice vernikov spremljevale, dospel do kapelice, so jo preč. g. dekan blagoslovili, in postavili so veliko sliko na njen prostor v kapelici. Obegnili so se do verni- kov s prisečnimi besedami o dobrotljivosti Matere Božje, kako nam ona rada prošnje uslišuje, kadar jo kaj pro- simo. Izrekli so vmes: "Kdor pa noče nič prositi, — pa tudi nič prejel ne bo!"

Niso še končali priserčnega govora, že nastane rahlo šumenje med verniki: "Škof se peljejo!"

Srečna duhovnija Šentviška, v teku enega leta imaš že dvakrat redko srečo in milost, da pridejo pre- milostni gospod knez in škof, da v Tvoji farni cerkvi slovesno pontificirajo, in Tvoje farane osrečijo z apo- stoljsko besedo, ter škofovskim blagoslovom!

Preč. g. dekan prenehajo z govorom, prevzvišeni gospod knez in škof stopijo z voza, in z najpriljudnišo ljubeznjivostjo poslušajo pozdrav blagorodnega gosp. okrajnega glavarja. Ko jih je tudi prečastita duhov- ščina spodobno pozdravila, nadaljevali in končali so preč. g. dekan svoj priserčni govor, in slovesna proce- sija razversti se proti cerkvi. Da jih je ves čas po- zdravljalo veselo zvonilo in močno streljanje, bi bilo odveč popisovati.

Pod velikim slavalokom razverstena je bila šolska mladina in nadučitelj g. Kermavner pozdravil je prevz- višenega g. knezoškofa latinski, na kar so premil. gosp. knezoškof tudi latinski odgovorili in še par slovenskih besedi pridjali do zbranih šolarjev.

Preslavni spreved pomika se dalje in dospè sled- njič v farno cerkev. Cerkevni pevci sprejmejo Prevz- višenega s petjem predpeva: "Ecce Sacerdos magnus".

Premilgosp. knezoškof kratko pomolijo pred ve- likim altarjem, se podajo na prekrasni prestol poleg velicega altarja, oblečejo se v pontifikalno opravo, in došla je naši farni cerkvi čast, da prevzvišeni gospod knezoškof so sami v obletnico njenega posvečevanja (ki se je godilo ravno to nedeljo leta 1797) v slovesni procesiji šli krog cerkve, ter kropili stene z blagoslov- ljeno vodo. Koliko počastenje naši cerkvi, pa tudi

celi duhovniji!

Po končanem tem sv. opravilu stopijo Prevzvi- šeni na leco. Kaj vse lepega in silno spodbudnega govorili so oveseljenim vernikom, ne bom popisoval; le nekaj naj omenim, ker je tudi nekako znamenje časa: bitko so tožili zastran pomankanja duhovnov, in s tem menim, da sem prav veliko povedal.

Sledila je slovesna pontifikalna sv. maša, katero so darovali premilgosp. knezoškof, podelili so slednjič z odpustki sklenjeni škofovski blagoslov, in s tem je bila končana dopoldnevna cerkvena svečanost.

(Dalje prih.)

Na Dolgem, 27. okt. 1885. (Blagoslovljenje kri- ževih potov in znamenja.) Za žalostjo pride veselje. To smo skusili zadnji čas tudi pri nas. Kakor hudo in ža- lostno je bilo ob času povodnji v našem kraju, tako gin- ljivo in veselo pa je bilo v nedeljo (22 po Bink.), ko sta bila blagoslovljena dva križeva pota za obe naši cerkvi. Prišli so v ta namen čast. P. Jožef Bizavičar iz Ljubljane, da so opravili navadne obrede pri blagoslov- ljevanji in postavljanji sv. križevega pota; dva sosednja gospoda župnika, iz Kranjske gore in Jesenic, pa sta pri slovesnosti stregla in pomagala.

Slovesnost se je začela ob 9 in se je veršila v sle- dečem redu.

Najpred je nesel mož sv. razpelo in za njim so šli v parih šolarji s svojim banderom. Potem sta dva dečka nesla mali banderici in za njima ključarja stavnici z lučjo. Table sv. križevega pota so neali fantje, in sicer po versti en štacijon starega in en štacijon novega kri- ževega pota; ob straneh pa so deklice svetile, pri vsa- kem štacijonu po dve. Farovž in cerkev, pa tudi pot, koder je šla procesija, je bilo, kolikor mogoče, ozaljšano. Zvonenje in streljanje je slovesnost povikševalo.

Ko pridemo v cerkev, so fantje stari križev pot odložili v stranski kapeli, novega pa so postavili k veli- kemu altarju. Potem so častitljivi P. Jožef v poljudni in kreпки besedi govorili o zgodovini sv. križevega pota in sicer pravega v Sveti deželi, in pa cerkvenega, ka- kor se že od davnih časov po cerkvah nabaja in unega presvetega nadomestuje, in ki tudi čisto enake du- hovne dobrote kakor pravi deli tistim, ki ga prav obis- kujejo.

Po pridigi so P. Jožef najpred blagoslovili molke, svetinice in križe, potem pa se je veršil blagoslov sv. križevega pota, kakor je sploh navada. In ko je bil vsak štacijon postavljen na mesto, smo precej tudi pri vsakem opravili navadno pobožnost. Po doveršeni po- božnosti sv. križevega pota je bila slovesna sv. maša in pred zadnjim blagoslovom zahvaljena pesem. Z daro- vanjem za novi križev pot, katerega so se farani obilo vdeleževali, je bila končana dopoldanska slovesnost.

Škoda, da vreme za tako slovesnost ni bilo vgodno. Dopoldne smo pač še srečno pred dežjem ušli v cerkev; ali popoldne je neprenehoma lilo in bali smo se že zo- pet nove povodnji. Pa ker je bilo že vse pripravljeno, smo vendar šli v Mojstrano s procesijo, pri kateri so fantje štacijone starega pa prenovljenega križevega pota zagernjene nesli.

In zdaj se je v Mojstranski cerkvi veršila enaka slovesnost, kakor dopoldne v farni cerkvi. Po primerni pridigi, v kateri so čast. P. prav umevno razkladali, kako se mora pobožnost sv. križevega pota s pridom oprav- ljati, je bil tudi ta križev pot blagoslovljen in postav- ljen. Ob enem pa smo tudi tukaj pobožnost sv. križe- vega pota opravili. Na zadnje smo šli še do prenovlje- nega znamenja, blizo Mojstranske cerkve, na katerem so podobe, kakor na altarjih v podružnici; namreč: sv. Klemenca papeža, sv. Andreja aposteljna, sv. Valentina mučenika in ss. Cirila in Metoda. Podobi zadnjih dveh

pa smo zato dali namalati, da bi se ohranil spomin našega izročila, ki pravi, da sta ta dva apostola svetinje sv. Klemenca todi memo neala in pa da smo pri nas v malem obhajali nekako tisučletnice naših apostolov.

Se naj opomnim, da so fantje, ki so nosili in dekleta, ki so svetile, v spomin dobili posamezne podebe sv. križevga pota, kakor se v Kalvariji nahajajo. In sicer je vsak dobil podobo tistega štacijona, katerega je nosil, ali pa, pri katerem je dekle svetilo.

Sklepam pa ta popis s srčno željo, da bi oba križeva pota tudi obilno pospeševala namen, zavoljo katerega sta bila postavljena!

Iz Katinare pri Terstu, 20. okt. 1885. (Velikansko romanje.) (Dalje in konec.) Se v vas Ricmane, ne bomo mogli priti, še manje pa v cerkev, ker preveč nas je. Taki glasovi so se ališali. In čudom se moram čuditi, da ne samo v vas (z mnogimi zastavami okrašeno), ampak tudi v cerkev je vsaki zamogel priti, le da je moral hitro drugemu prostor narediti. Res, „Don Karlo“ je mož zato — pravi reditelj je — vse mu je pokorno.

Že pred odhodom je bila pri sv. Jakopu sv. maša in kratek govor je imel g. Buttignoni. Po dohodu v Ricmane je ravno tisti zopet kaj lepo govoril, razlagaje pomen romanja, — vse je bilo ginjeno! Potem je pel sv. mašo Don Karlo z asistenco, po maši je stopil zopet na prižnico g. B. in opominjal romarje k pobožnosti in lepemu vedenju, da nasprotniki romanja ne bodo mogli najti vzroka k zabavljanju, in naposled po veselem oznanilu, da sv. Oče telegrafično podelijo sv. blagoslov romarjem, je povabil vse k darovanju, da se s tistim denarjem kaj kupi romarski cerkvi za vedni spomin današnjega romanja. Na povabilo so romarji darovali čez 100 gl. in blizo toliko se je tudi miloščine nabralo.

Popoldan nazaj gredé bodo pokazali romarji svojo pobožnost — so govorili nasprotniki. Pričakovali so namreč, da se bodo romarji upijali. Nič tega! Nisem videl naredneže! In, dragi čitatelj! to ni mala reč, ker v Ricmanih se dobi svetu znana, sladka, zapeljiva „beržanka“. Dobra je, sladka je; ali tudi v lase — gre, ni „cviček!“ In vendar ni goljufala nobenega romarjev, in tako so se prevarili nasprotniki v svoji hudobni nadi. Da bi tako bilo tudi na dan sv. Jožefa! To je pa tudi dokaz, da romarji niso šli le sladke beržanke pit, kakor se je govorilo, ampak, da jih je le sveta želja in pobožnost vodila k sv. Jožefu.

Dokaz pa je tudi, da v razvpitem Terstu je veliko prave pobožnosti in prave žive vere. Le budimo jo.

Konečno še enkrat rečem, da veličastno, presunljivo, ganljivo je bilo gledati ogromno število romarjev in njih pobožno vedenje. Rad bi ogledal še kako razstavo, ker vidijo se v njej prelepe reči in umotvori; ali ko bi ališal, da napravijo kje tako velikansko romanje, rajši bi šel gledat le to poslednje, ako bi bilo mogoče.

Katoliška družba je pa dokazala, da je resnično v djanji katoliška.

Iz Tersta. Oziroma na 500letnico, ki se je obhajala, je zadevni odbor dal zgodovinsko zanimiv oklic do Teržanov, katerega jedro je to-le:

Te dni je bilo od cerkvene strani dano povabilo za obhajanje 500letnice, odkar ste bili cerkvi M. D. vnebovzete in sv. Justa v 14. stoletju zedinjeni v eno samo, ki je zdaj stoljnica.

Dan 27. novembra 1385 je svet dan za Cerkev, pa tudi slaven za nas vse meščane. Pod te oboke in med te stebre so naši očeti pri vsakem početju hodili prosit navdajanj in pomoči, in v podzemeljskih prostorih so imeli častitljivo počivališče njih svojci. Ta tempelj, po-

svečen človeštvu, obnovljenemu po evangeliju, britkostim, upanju in slavi naših očetov, je ob enem znamenit spominek umetnosti iz srednjega veka: naša dolžnost je, ga ohraniti in naša čast bi bila, doveršiti in ozališati ga.

S tem namenom se tedaj odbor obrača do meščanov za pomoč z upanjem, da njih gorečnost jim ne bo dopustila ustrašiti se težav. Vsi zamorejo pomagati, manj promožni k zlaganju kamničev, bogati k olepšavi z marmorjem.

Lep zgled je dala mestna občina, ki je poslednje leta vlad edine določbe zgoli na svoje stroške popravljala občasne poškodovanja in ohranila Tersta predrage mozaike v stoljnici. In komuni, ki je v resnici in ne samo po imenu patrona tega poslopja, bomo izročili tiste načerte, ki se nadjamo, da nam jih predložé veliki tekmeči umetnosti. Poaljednjim samim pa se odpira lepo in redko polje, da pokažejo, kako bi se dalo doveršiti starodavno delo, ne da bi ga z novim skazili, pa kako morejo prealaviti sami sebe in Terst.

V odboru za ta namen so prav slavni možje. Na čelu je premilostni gospod škof dr. Jan. Glavina; med odbornike: stoljni prošt dr. J. Sust, kapitelski dekan J. A. Sterk, pl. Burgstaller, Gutmannsthal pl. Benvenuti, vitez dr. Loser, dr. K. Porenta i. dr.

Gorica. (Vinc. društvo. Dijaška kuhinja.) Ker se je naše mesto razširilo in tudi revščina narašča, se je že zdavnej občutila potreba, da se ustanovi mimo prve tudi še druga konferenca Vincencijeve družbe. Ona želja in živo občutna potreba se je srečno rešila 1. jan. t. l. Mnogi gospodje našega mesta, združeni z nekaterimi delavnimi udi prve konference, so sestavili to drugo konferenco za župnije sv. Ignacija in sv. Vida, in sicer s slovenskim poslovnim jezikom. Pervi konferenci, ki ima letos tudi konvikt za dijake — sedaj 12 gimnazijcev — in poseben oratorij za mladino ob nedeljah, je italijanski poslovni jezik. Oziroma na revščino in delitev darov pa nimate konferenci nobenega razločka. Tu je splošna narodnost; družba je kerščansko-katoliška.

Druga konferenca ima seje vsak petek ob 6 na večer in šteje sedaj 16 delavnilh udov. V odboru je predsednik: prof. Julij plem. Kleinmayr, znani domoljub, podpredsednik: dr. med. Rojic Ferdinand; denarničar: kapl. gosp. Goljevšček, in tajnik Ivan Gerbec, nadškofov kaplan.

Na teden oskerbljuje sedaj 20 revnih in bolnih družin. Podpora se deli z nakaznicami na kruh, moko, riž i. t. d. Temu in onemu se je tudi pripomoglo k plači hišne najemnine. Tudi obleka se je oskerbela nekaterim dijakom.

1. maja pa je odperla „študentovsko kuhinjo“ za revne in pridne dijake goriške okolice. Ti reveži so dosihmal morali od 10. dop. do 2. ure popolne pohajkovati po mestu brez zavetja, brez nadzorstva, brez učenja, in večinom tudi — razun kosa kruha — brez hrane; na večer pa so zopet odšli domov v Mirno, Sovodnje, Solkan, Štandrež, Pevmo, Podgoro, Faro, Ločnik itd.

Sedaj jim je po družbi sv. Vincencija boljše. Od maja do konca julija je bilo na dan 20—24 učencev v kuhinji, z 12. oktobrom pa se je sprejelo 34 dijakov. V lepih in primerno vravnanih prostorih, v nuneških ulicah hiš št. 8, imajo svoje zavetišče vsak dan od 10. do 2. ure s sledečim redom: od 10—12 dop. učenje, ob 12. molitev in jed; od 1 $\frac{1}{2}$ —1 prosto (med tem časom si v posebni sobi snajžijo obleko, čevlje itd.), od 1— $\frac{3}{4}$ 2 zopet učenje in potem odhod v šolo. Vse to se verši pod nadzorstvom gg. učiteljev, deloma še aktivnih, deloma vpokojenih, ki svoje znanje in svoj dragi čas nječni

mladinci darujejo. Dijakov je 9 iz gimnazije, 3 iz realke in ostalih 22 je iz vadbice.

Kuhanje in snajenje prevzamejo 15. novembra preč. sestre svetega Križa.

Dobrotniki se, kakor kaže poterdilo v goriškem listu „Soči“, marljivo oglašajo in je sploh želeli, da se za ovi zavod naše razumništvo prične obče zanimati. Bog podeli tej konferenci svoj blagoslov in mnogo človekoljubnih dobrotnikov. Darovi se pošiljajo vredništvu „Soče“, kjer se tudi poterdijo.

Poterdila se je konferenca druga v Parizu in na Dunaji, kakor se je tudi poterdila vstanovitev verhovnega svetovalestva Vincencijeve družbe za naše mesto. Možje tega svetovalestva: baron Somaruga, nad-svetovalec stavbeni vitez Baubela, prof. pl. Kleinmayr, monsig. Jože Marušič in dr. Rojic, so nam porok dobrega dela.

Konec leta priobči družba svoje sporočilo, do tje pa blagoslov božji in človekoljubno serce dobrotnikov, stanovitna delavnost in darežljivost udov!*)

Razgled po svetu.

Nemško. Brunsviški deželni zbor si je 21. oktobra za vladarja izvolil Albrehta, pruskega princa, in to proti vojvodu Kumberlandskemu, ki mu bode zdaj težava veljavno pridobiti za svoje postavne pravice do Brunsvika (Braunschweiga). — Bismark, kakor je viditi iz „Allgemeinerice“, kaže sočutje do Francoske republike ki je pri poslednjih velitvah jela cencati; to pa, meni „Miasbl“, utegne imeti v tem vzrok, ker se pruski politiki hlače tresejo, ako Francija postane zopet monarhija, kajti valed tega bi tudi moč ji rastla.

Francoske. Pri vsih silnih natezanjih francoske vlade je konservativna stranka dobila 204 glasove, ko jih je poprej imela samo 90. Republikanci jih sicer imajo 380, pa niso zedinjeni in konservativci bodo prav močna, večkrat odločivna stranka.

Na Angleškem, kakor na Nemškem, imajo opraviti z volitvami. Kardinal Manning torej v „Dublin Review-i“ katoličanom daje koristne nauke v tem oziru, jih opominja, da naj se volitve vdeležujejo in povdarja zlasti šolsko vprašanje. O tem vprašanju je tudi sicer protestanški minister Salisbury rekel marsiktero pomisleka vredno besedo. Dokazuje n. pr., kako malo so sedanji učitelji zmogni otroke podučevati v verskih resnicah, v katere sami ne verujejo. Med drugim toži minister čez silovito spačenost v npravnosti in čez strašne hudobije ter sklepa: „Le en sam pomoček je, da bi se hudo pregnalo, in ta pomoček je poduk v keršanskem nauku.“ Pač res premisljiva vredna beseda.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, sa. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad

*) Iskrena hvala, ter prosimo o dobri priliki nadaljevanja.

in brezverstvo, prežestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Pomoč v dušnih in telesnih potrebah. — Nevarno bolan oče za pomoč. — Revna deklica za pomoč v prehudih boleznih. — Za lepo vreme priporočilo. — Gospodar za pomoč pri zemljiškem posestvu in domačem družinstvu.

Zahvale.

Spolnujem obljubo, da čem razglasiti v „Danici“, ako mi po pomoči N. lj. Gospé presv. Serca dolga bolezen toliko odlegne, da bom mogla svojo dolžnost spolnovati. S hvaležnim srcem naznanjam, da sem dosegla pomoč Naše ljube Gospé presv. Serca in sv. Jožefa, in priporočam se še nadalje v bratovsko molitev, ker me bolezen še zmiraj tare, in z veliko težavo svojo dolžnost spolnujem.

F. Z.

Bogoslovec, ki je na priprošnjo Marije D. srečno zveršil izpite, se Naši lj. Gospéj očitno zahvaljuje v spodbudo drugim, pomoči potrebnim, in se priporoča bralcem „Danicini“ v molitev za zbranost duha v molitvi in pri učenju in za pravo zadovoljnost.

Koledar za prihodnji teden:

9. listopada. Obletnica posvečenja lateranske Zveličarjeve cerkve v Rimu, ki je mati-cerkve keršanstva, ali tista cerkev, ki ima papeža za svojega škofa. S. Teodor. — 10. S. Andrej Avelin. — 11. S. Martin, ki se je v Iliriji poganjal zoper krivoverce in spreobrnil tudi svojo mater, — 12. S. Martin p. — 13. S. Didak. — 14. S. Homobon, t. j. dober mož, tergovec. — 15. Pet in dvajseta nedelja po Bink. S. Leopold.

Iz rimskega zapisnika mučenikov.

20. prosinca.

Sv. Fotimij, opat necega samostana v sveti deželi, je imel od Boga dar čudežev in prerokovanja in posebno gorečnost v spreobračanju krivovercev. Posrečilo se mu je s pomočjo milosti Božje k pravi katoliški veri pripeljati celo cesarico Evdoksijo, ktera je bila zapletena v neko krivo vero. Umerl je leta 493, star 85 let, katerih 68 je preživel v samotni.

Sv. Fabijan, papež in mučenik, je postal namestnik Kristusov leta 236. Poslal je sv. Dionizija z nekterimi tovariši na Francosko oznanovat sv. vero. Ob hudem preganjanju kristjanov za časa cesarja Decija je vernike s svojim zgledom k stanovitnosti spodbudoval, dokler ni sam z veliko množico svojih ovčic prejel mučeniško krono.

Ss. Ina, Pina in Eima. mučeniki, ki so jih neverniki v najhujši zimi boste na ledu privezali, da so zmrznili.

Sv. Maver, škof v mestu Cezeni na Laškem. Vsako leto je postni čas preživel v borni koči verh necega hriba, kjer je s spokornimi deli in z grenkimi solzami serce si očiščeval grešnega madeža. Ravno tam je bilo po smerti tudi pokopano njegovo truplo, ktero je Bog poveljal z raznimi čudeži. Cezenčani ga častijo kot svojega pomočnika in varha.

Sv. Neofit, mučenik v Niceji v Bitiniji za cesarja Dijoklecijana, je že kot 15letni deček strašne muke preterpel za Jezusa. Najpred so ga bičali, potem v ognjeno peč vergli, na to divjim zverim izročili, in ko mu vse to ni nič škodovalo, so ga z mečem usmrtili.

Sv. Peter Telonarij, je služil cesarja Justinijana kot njegov namestnik v Afriki in je bil na jako slabem

glasu pri ljudeh zavoljo svoje terdoserčnosti in skoposti. Po neki nebeški prikazni, ki jo je imel, se je pa spreob-bernil, skopost njegova se je spremenila v evangeljsko radodarnost, zakaj ne le da je vse svoje premoženje med uboge razdelil, še samega sebe je prodal, in s pridobljenimi denarji je revežem pomagal. Umerl je v 6. veku v Carigradu.

Sv. Sebastjan, mučenik, je bil že v zgodnji mladosti goreč služabnik Kristusa. Služil je v rimski armadi, in cesar Dijoklecijan, ki ni vedel, da je kristjan, ga je postavil za poveljnika rimski posadki. Ko se je začelo preganjanje, hodil je od ječe do ječe tolažiti in poterjati zaperte kristjane. Zato je bil pa na povelje cesarja s puščami prestreljen. Na pol živega je našla pobožna vdova Irena, ktera mu je s svojo ljubeznjivo in skerbno postrežbo v kratkem času pripomogla zopet k zdravlju. In zdaj zopet jame delovati za blagor kristjanov, poln sv. serčnosti stopi celo pred cesarja samega, ter mu očita njegovo neusmiljeno in krivično preganjanje vernikov. Serdit od jeze ga tedaj cesar v drugič k smerti obsodi. Na njegovo povelje so rabeljni toliko časa s svinčenimi kolmi po njem tolkli, da je dušo izdihnil. Papež Damaz je dal sozidati krasno cerkev na njegovem grobu. Na pomoč ga kličejo zoper zugo.

Listek za raznoterosti.

Zahvala. Premilostni gospod knez in škof dr. Jakob Misija so v prid kat. društva rokodelskih pomočnikov blagovolili podariti 100 gld., za kateri velikoserčni dar bodi najtoplejši zahvala preblagemu društvenemu zavetniku!

V Ljubljani, 3. listopada 1885.

Društveno vodstvo.

Iz Ljubljane. Premilostni gospod knez in škof dr. Jakob Misija so darovali: za podporno duhovsko društvo 100 gld., za dijaško kuhinjo (kar smo hvaležno že naznanili) 50 gld.; za poškodovane po povodnji na Gorenjskem 50 gld.; družbi „narodne šole“ 50 gld.; cecilijanskemu društvu 50 gld. — Bog ohrani zdravje in podéli vse druge dobrote blagodušnemu našemu višemu Pastirju!

Iz Beh. Bistrice, 28. okt. Zahvala preserčna za poslano nabirko 23 gld. v prid naše nove cerkve.

J. Mesar,
župnik.

Prečast. g. Matej Frelih, župnik v Lašicah, je postal Trebanjski dekan in bil je 3. t. m. cerkveno vmeščen.

Grozna povedenja je bila vernih duš dan tudi v Šmartnem na Dolenjskem. Več prih.

Poziv!

Velikansko škodo provzročili so neprestani in veliki nalivi od 26. do 30. septembra po planinskem svetu ob koroški meji ležečih kranjskih občin Fužine, Rateče, Kranjska gora in Dovje na premakljivem in nepremakljivem blagu ondašnjim posestnikom. Mnogo jih je po tistih sicer prav prijaznih krajih, ki so prišli ob vse svoje premoženje, mnogo družin je vničenih za leta in

leta; vsi brez razločka osirajo se pa težkega srca v bodočnost, kedar jim bo siromaštvo in potreba jela na duri terkat. Skupna škoda ceni se nekako na 100.000 goldinarjev, ki je pri skromnih razmerah teh planincev nenadomestljiva.

Pozni čas je vzrok, da si ondašnji prebivalci ne morejo drugega zasluzka poiskati in le zunanja zdatna pomoč mogla bi jih revščine in pomanjkanja obvarovati.

Te žalostne razmere so mi povod, da razpisujem nabiranje milodarov po vsi deželi za poškodovane prebivalce občin Fužine, Rateče, Kranjska gora in Dovje, oziroma vasi Fužine, Rateče, Podkoren, Kranjska gora, Dovje, Hrušica in Mojstrana. Prepričan sem, da ta poziv na miloserčnost, s katero se prebivalci Kranjske dežele vedno odlikujejo, ne bo brez vsepeha; kakor tudi pri onih ne, ki so na krasnih letoviščih imeli priliko občudovati divno naravo, lepoto gorenjske strani, ter ob enem videti, s kako težavo da se imajo ondašnji prebivalci boriti za obstanek življenja. Milidarovi sprejemali se bodo hvaležno pri predsedništvu c. k. deželne vlade, kakor tudi pri političnih gospodih (glavarstvih), objavljali se bodo v deželnem vradnem listu in nesrečnikom izročevali.

V Ljubljani, 22. okt. 1885.

Baron Winkler s. r.,
c. k. deželni predsednik.

Dobrotni darovi.

Za študentsko kuhinjo: Z Brezovice 2 gld. — Č. g. adm. A. Kalan 3 gld. — Preč. g. župnik J. Sterbenc 5 gld. — Č. g. žup. A. Jamnik 5 gld. — Č. g. J. Sušnik 5 gld. — Č. g. A. St. 2 gld. — Č. g. žup. Marolt 2 gld. — Preč. g. Al. Košir 2 gld. — Neke dobrot. 50 kr. — Č. g. J. E. Vovk, župnik v Šentjurju 4 gld.

Za sv. Detinstvo: M. S. z Brezovice 1 gld. — Č. g. J. Vovk, župnik v Šentjurju 2 gld.

Za sv. Očeta: Preč. g. župnik dr. J. Sterbenc 5 gl. 62 kr. — Iz Rateč pri Kr. gori 4 gld.

Za kapelo v Marijanišču: Č. g. župnik J. Marolt 2 gld. — Pod naslovom: „Vsim svetnikom v čast“ 100 gl. za notranjo opravo v Marijanišču. — A. Planinar za moštranco 100 gld. — V. g. prof. Miha Lazar 5 gld. — V. č. g. Zakotnik Matej 9 gld. — V. č. g. Janez Zupančič 100 gld.

Za opravo ubožnih cerkev ljubljanske škofije: Po č. g. † Jož. Resniku 50 kr.

Za afrikanski misijon: L. Velkaverh 1 gld. — Dve gospodičini 5 gl. — Č. g. župnik J. Marolt 1 gld. — Po prečast. g. J. Rozmanu 2 gld.

Za altar sv. Antona v Štangi: M. Trilar 1 gld. *Za poškodovane po povodnji na Gorenjskem:* G. J. Jurič 10 gld.

Za katol. rokod. družbo: G. adm. A. Kalan 2 gld. — G. J. Jurič 2 gld.

Za Ameriko: Č. g. J. Marolt 1 gld.

Za deško sirotišče: Č. g. J. Vovk 2 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

Ž. N. v G.: Precej drugi pot. — G. l.: Prav serčna hvala! Prihod. vse skupaj. Kar tiče „giorni passati“ vse iz-verstno, razun burje. — Skritemu: Iskrena hvala!